

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

La festa del treball.—PER M. MOLINÉ

La constancia es la garantía del triunfo de todas las ideas bonas

Lo lloro del portugués

o partit possibilista continua fugint d'estudi; pero la veritat es que ha emprés la retirada per un carreró sense sortida.

Aquells antichs horisons tan amples que avants divisava, han desaparegut de la seva vista, desde'l moment que cambiant la benevolencia y l'apoyo desinteressat en pró de las solucions democráticas, pel micanisme incondicional en favor de la fusió, se troban á horas d'ara la majoria dels elements que persisteixen en seguir á n' en Castelar, sense saber á punt fixo si son republicans ó si son monárquichs.

Impossible crearse una situació més desairada, tant impossible com la pretensió de servir á la monarquia mantenintse republicans.

Nosaltres seguim ab molta atenció, per lo que 'ns interessa, la marxa del possibilisme á Barcelona, y hem de dir ab tota franquesa que 'ns inspira verdadera llástima. Creyém lealment que la majoria deis elements que 'l componen pretenen conservar lo seu republicanisme; pero creyém també que no tenen la virilitat necessaria en aquests moments pera demostrarho, no ja ab paraulas que de res serveixen, sino ab fets que no donguin lloch á duptes.

Es en vá que procuran consolarse en las sévas aficcions alegant que la conducta que avuy segueix lo partit possibilista, es exactament la mateixa que ha seguit en aquests últims anys, lo que no es veritat ni molt menos.

Fins al establiment del sufragi universal y ab l'afany de conseguirlo, 'l partit possibilista mantingué relacions de benevolencia ab lo partit liberal de la monarquia, considerant que 'l sufragi universal era 'l medi més poderós pera portar á la democracia republicana en massa á las lluytas dels comicis, y conseguir per medi de aquestas lluytas, més d'hora ó més tart, lo triunfo de la República.

Voliam lo sufragi universal com un arma, resolta á ferla servir per la conquista de la República. Alcançarem aquesta arma poderosa, y mentres la coalició republicana l'accepta y l'esgrimeix als fins que proclamavan los possibilistas quan per obtenirlo 's desvian, los possibilistas la utilisan sols per defensar incondicionalment á un ministeri de la monarquia.

Es á dir: l'arma que hauria de servir resoltament en pró de la República, serveix, posada á las sévas mans, en contra de la República. Valia la pena de demanarla si havia de emplearse aixís?

Veus' aquí com la conducta del partit possibilista avants y la conducta del partit possibilista actualment, no tanca ni un punt de semblansa, sent pel contrari dos cosas completament distintas. En la de avants alentava sempre una aspiració republicana, de llarga y penosa realiació, si vostés volen; pero ferma, resolta é inmutable. En la de avuy aquesta aspiració queda olvidada, quan no destruhida pels fets y condemnada terminantment pel mateix Castelar, al

dir y repetir «que quedava tancada á Espanya la era de las reformas políticas.»

Lo pecat de haver anat á las últimas eleccions de diputats á Corts, confosos los noms dels candidats possibilistas ab los noms dels candidats ministerials, no té esmena possible. Los possibilistas podian escullir entre la unió monárquica y la unió republicana: optaren per la primera, y han de sufrir las consecuencias de aquesta falta imperdonable. Los que esperan encare un fet que marqui clarament la evolució monárquica del par: it possibilista, no s'adonan de que aquest fet está plenament realiat y la evolució perfectament consumada desde 'l dia de las eleccions.

Per compendrehó aixís nosaltres, es per lo que varem dir vuyt dias avants de que aquestas se celebrassin:

—Fins aquí hem arribat: [de aquí no passem.]
Y no 'ns alabém de la nostra previsió, si alguna previsió tingerem, ja que al obrar com obrarem, únicament obehirem als impulsos del cor, no als càlculs del enteniment. Las nostras conviccions republicanas de tota la vida 'ns vedavan donar un pas tan perillós.

Y de aquesta manera 'ns hem estalviat la desairada situació en que 's troban aquells possibilistas que pensant lo mateix que nosaltres, no han tingut 'l energia suficient pera rompre la xarxa d'equívocs en que 's troban agafats, debatentse en vá per inspirar als demés una confiansa, que ja ni ells mateixos poden sentir.

La *Publicidad*, que cada dia alenta aquest equívoc republicà, sense realitat possible, s'ha guardat molt bé de transcriure un important *suelto* que publicava *El Globo* del últim dissapte, y que 's creu inspirat pel mateix Castelar. O nosaltres no sabém llegir, ó aquest *suelto* es lo *Lasciate ogni speranza* dirigit á tots los possibilistas que de la mescla ab los ministerials de 'n Sagasta, creuhen encare poderne treure incólume la seva significació republicana.

«Algunos periódicos—diu *El Globo*—refieron diálogos mantenidos por personas allegadas á nosotros, sobre manifestaciones recientes hechas por el Sr. Almagro en el Congreso.

«A estos diálogos debemos replicar que el Sr. Almagro se ha declarado ministerial, y tan ministerial como los diputados que más lo sean en la actual mayoría, porque tal es la tendencia y tal el espíritu de nuestros amigos.»

Mes clar no pot parlarse.
A continuació diu que 'l Sr. Castelar agrahirá que 'ls qu' en aquest punt del ministerialisme dissenyixin d'ell y dels seus amichs, se'n vajan, perque aixís allunyarán tota causa de discordia. Los que tal fassin «podrán contar siempre con su más acendrado cariño personal.»

«El Sr. Castelar—afegeix—no quiere disidencias. Aquellos que por motivos que todos respetamos, se sientan á disgusto á nuestro lado, harán bien en irse á donde les lleven sus inclinaciones.»

De manera que 'ls que vulguin ser republicans fan mal en continuar al costat de D. Emilio: si han de seguir sent republicans y fent de l'ofici; si no han de reconeixer com ell reconeix qu' está ja tancada la era de las reformas políticas; si no han de confondre totalment dintre de la majoria, en un mateix ministerialisme, lluny de disgustar al ilustre jefe, abandonantlo, encare li farán favor y 'ls ho agrahirá concedintlos su más acendrado afecto personal.

com si una pena molt grossa pugnés per eixir de son pit disolta en abrusadoras llágrimas.

Vingué l'Abril y ab ell l'embalsamador alé de la primavera; deixondirense 'ls arbres oferint á las parellas enamoradas la grata frescor de la sombra; valls y montanyas se cubriren d'amorosa catifa; esbargirense las boyras á la claretat del sol y l'atmosfera serena y transparent rebé tranquila l'invasió dels aucellets al retorn de sa hivernanca passejada. Marina cobrá nou coratge. Passatjera alegria revifá son cor, y sos ulls brillants, encercolats encare per blavenca aureola, prodigavan com avants tendres caricias ab llambregador desassossego. Mes si la noya s'aixerivia, en Vicents continuava pensatiu y místich, y dins de son magi furientas ratxas de caborias tristas, negres y desconsoladoras arrancavan d'arrel tota idea placívola y de joya. Aixís passaren l'istiu: la filla deleytantse en viatjes quimerichs que sa febroensa imaginació li suggeria, projectes riallers que brollan sempre en lo cervell dels tísichs com si l'instint natural de la conservació de la vida mostrés al pacient l'únic remey probable á sas dolencias; lo pare lluytant desanimat ab l'impotencia dels recursos, sufrint lo martiri de Tántalo, sapiguent la medicina salvadora, impedid d'allargar lo brás fins al estotx de l'existencia perque sols hi alcanza l'enguatada mà del potentat.

Marina no veje la caygada de la fulla. Se gitá als primers de Septiembre y 'l recárrech fou joch de pocas taulas. Cloguerense per sempre més aquells ulls que'm seduhian, paralísarense aquells llabis, niu de pelons, verges de profanació, al llarch del cos quedaren extesos sos brassos y sa cabellera pe'l coixí.

En la fossa comuna del cementiri nou rebé sepultura á la tarde del diumenge, dia espléndit, hermós, primaveral, un d'aquests dias qu'escull la Naturalesa pera contrastar ab las penas terrenals, com si l'Infinít fes mofa de las debilitats del home presumpuós fins al extrém de figurarse que la Creació ha de ressentirse de sas tribulacions y desgracias.

No 's pot acompanyar á una persona fins á la porta ab més bons modos.

De manera que qui 's quedi al camp possibilista castelari, ja sab lo que li toca: fer lo paper del lloro del portugués.

—Su merced irá donde lo lleven.

P. K.

1er DE MAIG DE 1893

Animas puras y timidas, ciudatáns arxi-sensats, gent que teniu molt per perdre, surtiu dels amagatalls: han passat totas las horas del dia primer de Maig; som al vespre... y lo mon gira sense 'l menor entrabanch.

¿Hont son aquellas violencias que fins ahir vau somiar?

¿Hont son aquellas catástrofes que haviau imaginat?

¡Oh! Turbas desenfrenadas corrent com un riu humá, tirant las casas á terra á cops de cap ó ab parpals, y arrancant fanals y plátanos; fantasmas desarrapats menjantse las criaturetas y 'ls senyors que portan guants; la devastació, l'incendi, un mar de llot y de sanch...

¿Es aixó lo que somiáveu?

¿Es aixó 'l que us vau pensar? Donchs surtiu... y entreteniuvos ab las truytas qu'heu somiat.

La classe treballadora no es una massa de carn que 's mou á impuls del capritxo. L'obrer té cor y té cap, y veu qu' en la ardent lluyta que ha entaulat per conquistar los drets que li corresponen, la victoria no será del violent, sino del hábil; y sab que la habilitat estriba en tenir constancia, caminar sempre endavant, fer prosselits, instruhirse... y estimar la llibertat.

Lo dia en que 'l poble logri presentarse seré, gran, unit, la victoria es seva: res delurrará son pas, y sense cap sacudida, no més allargant la mà, los principis inmutables de justicia y equitat, quedaran grábats per sempre en l'edifici social.

¿Es lluny encare aquest dia? ¡No!... del progrés lo caball camina ja ab tanta furia, que avuy travessa ab un any molt mes que v'ans ab un sigle.

Ab quatre primers de Maig ¡quánta via ha fet la causa del exercit del treball! Ahir sols la indiferencia contestava als tristos clams del obré: avuy sas protestas prosperan y s'obran pas; lo mon enter las escolta, estudia 'ls seus detalls; mira ab viva simpatia lo moviment incessant

MARINA

«E més temps que passi no podré olvidar-la may. No es pas que 'm fes sentir una d'aquellas passions avassalladoras, ardentes, cegas; sentia, si, per ella tan franca y jovial amistat, una estimació tan agena al amor, que ni remotament me suggerí l'idea del desposori, ni molt menos la repugnant de la lascivia. Son cós vincladís y esprimatxat, despossehit d'arredonidas formas que son atractiu poderosissim del sexo, lo color trencat de sa carona ben perfilada, sobre la qual se destacava la roseta encesa per la febre en sos pómulos, son cabell brú y abundós trenat ab senzillés y elegancia, y sobre tot, sos ulls, sos ullassos negres, expressius, vivaraxos, de mirada suau y melancólica, m'inspiravan un afecte cordial, cast, com puga sentirse al costat d'una germaneta que vol ab tota l'ánima, sens mácula de terrenals y passatjeras miseries.

No pot negarse que Valencia es lo més fertil planter d'hermosuras femeninas, y dech confessar qu'era Marina una proba inequívoca de tal opinió. La pobra horfe vivia ab son pare, un bon jornalier á qui 'ls anys comensavan á doblar l'esquena, honrat, franch, sense més esperansa que la filla, sense més riquesa que 'l carinyo fervent de la mateixa, sense altre alegria que las conversas domésticas, qu'aquells dialechs entre pare y filla sempre festius, íntims, afalagadors, alegres com una matina de Maig.

A mitj hivern penso que seria quan Marina fou inspeccionada per un metje á causa d'haver suferit una glopada de sanch en un accés de tos. Parlá 'l doctor apart ab so pare, y quelcom gens consolador li diria, puig l'infelis Vicents passá prop d'una semana sense fer res de bó, capficat, macilent, plorós á voltas,

Mos quefers m'encaminaren á la barriada del Ninot aquella mateixa tarde.

Barrinant, considerava que la mort de Marina gravitaria com feixuga càrrega sobre la Societat mal arreglada d'avuy dia. Quan lo doctor examiná á la pobra noya encare s'hi era á temps. Ab un any que passés á Madera ó á Canarias rodejada de cuidados, trobava 'l remey segur. Davos, Göbersdorf y Falkenstein li oferian son clima, y ab ell la vida que se li escapava. La malehida falta de recursos li privá d'anarhi, y 's morí, mentres per carrers y plassas se sentia la veu pública ignorant y tonta, propaladora de la perpetua y sentimental cantarella: *la caritat dels barcelonins es inagotable*. Si, aquí y per tot arreu la caritat es inagotable; pero aquí y per tot la caritat está mal repartida.

Jo seguia pas á pas mon cami recordant la conversa de 'n Vicents:

«Quan me digué 'l metje que sols en determinadas terras podia ma filla recobrar la salut perduda; quan encare la ciencia 'm mostrava una petita es-cleixa per hont salvarla, jo vaig pensar: la salvaras, ¿qu'és lo que no logra 'l amor d'un pare, 'l poderio de l'honradés immaculada y la decisió d'un brau jornalier? Personas conegudas, fins de més ó menos representació, no me 'n faltavan. ¿Calla més qu'acudir á ellas y exposar mon afflictiu estat? No obstant, lo primer pas fou lo primer desengany. Las Societats benéficas m'auxiliarian ab bonos per alimentos y medicinas, roba me 'n haurian dat, pero no 'm manca, va, la més precisa, metjes ne tindria 'ls que volgués, pero ab tot lo que 'm feya falta eran diners pe'l viatje y estancia al extranger. Mos pochos estalvis, que no arribavan á un paper de plata, eran insuficients.»
«Buscariam, donchs, fins á trobar lo que desitjava.»
«Un capellá á qui 'm recomenaren, hereu de confiansa de una acandalada persona morta feya poch, no m'atengué perque soch de la flamarada. La Germandat de socórrs mútuos passaria á la Marina tres

que las clases productoras iniciaren fa quatre anys, y sense donar en compte vá posantse al seu costat.

¡A vant, donchs, las causas justas tarti ó aviat han de triunfar! Seguiu commemorant sempre lo grandios primer de Maig, y la forsa de la idea derribant idols corcats, lográ per fi imposarse ab aplauso universal. La violencia es la ruina; l' alé de la llibertat es la vida. Sigüem sempre forts, fermos, pero liberals, y junts festejarem prompte la victoria del treball.

C. GUMÀ.

LO PRIMER DE MAIG

La celebració de una festa que vá comensar ab tanta bravesa, quatre anys enrera, ha anat transformantse y dulcificantse, fins á acabar per trascorre ab completa tranquil·litat.

L'última festa del primer de Maig, celebrada dilluns en tot lo mon, marca per tot arreu una nota eminentment pacífica. No hi ha hagut desordres en lloch, y á Barcelona ni s'ombra d'ells.

Es per aixó més debil la causa del treball? No: al contrari: avuy se fá mes digne de respecte que may. La serenitat y la cordura son condicions essencials de la rahó y la fortaleza. Las nostres previsiones han acabat per cumplirse. Fa quatre anys, en lo bull de la celebració de la primera festa, las formularem ab la franquesa que 'ns caracteriza. No faltá qui 'ns senyala á las iras de las classes treballadoras, per las quals no hem tingut may nosaltres lo veneno de las aduacions insensatas, per lo mateix que las estimem y ab ellas ens considerem confosos en cos y ánima. Lo temps, gran mestre de veritats, ha vingut á donarnos la rahó.

La quarta festa del primer de Maig, modelo de sensates y de respecte al dret que tenen tots los homes, contribuirá á aumentar las simpatias y á atreure'l concurs de tots los cors generosos en pro de las classes treballadoras.

En lo mes de Maig la naturalesa s'engalana. La campinya s'ompla de perfums y de canútrias. Flors y aucells competeixen per embellir á la mare terra.

Se diria que 's iniciadors de la festa del treball váren triar expressament aquesta temporada del any pera posar de relleu lo contrast que ofereix l'espectacle de la naturalesa rejuvenintse eternament, ab las penas, fatigas y amarguras del home que 's consum y gasta sas forsas pera transformar la materia acomodantla als usos de la existencia.

Una veu secreta sembla dirli: —Has de ser tú de pitjor condició que l'aucell que vola lliurement per l'espay, y has de tenir pitjor sort tú que la planta silvestre que xucla 's suchs de la terra y prospera á favor dels gasos de l'atmosfera, sense mes treball que l' de desarrollarse, florir, granar y morir!

¡Ah! L'home té alguna cosa més que l'aucell y la planta. Si no possehis aquesta cosa que 'l diferencia de tots los demes sers de la creació, viuria encare en estat salvatge, y la lluyta per la vida, mitigada avuy en part per la cultura de la inteligencia y del sentimient, revestiria caracters mez horribles mil voltas que 's que revesteix en los nostres dias.

La forsa bruta ab tot lo seu horror imperaria sobre las demes forsas. La existencia 's convertiria en un combat bestial y continuo. L'home fort cassaria al debil, á través de las selvas. Llops ab llops no 's mossegan; homes ab homes sí.

Per arribar al estat actual que dista molt de ser perfecte, ha sigut necessari passar á través de un sens fi de transformacions y progressos operats ab més ó menos lentitut, en lo decurs dels sigles.

De la esclavitud primitiva al proletariat modern, digan lo que vulgan los esperits pesimistas, hi media una distancia immensa, que 'ns obliga á creure en las lleys positivas del progrés huma.

Lo treballador ha guanyat en tots conceptes: en benestar material y sobre tot en dignitat. L'esclau engendrava esclaus; lo ciutadà engendra homes lliures, y si la colectivitat humana, subjecta á las lleys fatals de la naturalesa que no han volgut que aquest mon sigues perfecte, tal com lo somia la imaginació y 'l desitja l'esperit; si la colectivitat humana progresa ab lentitut y no tota ella en pès se redimeix de una vegada, lo ciutadà individualment troba expeditos tots los camins á la seva activitat, y posseheix medis d'elevarse y prosperar á favor de sos mereixements.

Y aixis com avants las generacions d'esclaus se anavan perpetuant perque una llei de castas no consentia rompre las fatals condicions d'herencia, pel contrari, avuy, en los embats de la vida, mentres moltras grandesas vacilan y s'ensorran, alguns sers logran escalar desde arran de terra las majors dignitats sociales y atenyir las alturas de la prosperitat y la fortuna.

Cada hñ es fill de las sévas obras.

NI A LAS BONAS NI A LAS MALAS. Escenas al viu. (PER APELES MESTRES).

Un obrer:—Un servidor desitjaria, si no fos molestar, que se 'm concedissin las vuyt horas.

El Capital:—Be, m'interessa estudiaré y tot s'arreglará... Pero per ara ves treballant.

(Apart):—Aixó es, ves treballant... y las vuyt horas te las pintaras.

L' obrer:—Ja que á las bonas no 'n trech res, tractarem á las malas.

¡Vull las vuyt horas! ¡Qué tants romansos!...

Lo Capital:—En Vull va morir de un cop de sabre.

L' obrer:—¿Y donchs, cóm redimoni s' han de demanar las cosas?

Ja sé jo que moltras prosperitats individuals se forman ó á lo menos aparentan formarse á expensas de la prosperitat colectiva; ja sé jo que aquest desitj innat en l'home de que tots siguem iguals, no ja en lo mateix dret que tenim tots de emplear los medis licits, igualtat legitima, sino també de disfrutar dels mateixos plahers de la vida, igualtat impossible, ja que la naturalesa no ha fet iguals ni las aptituds per conseguirlos, y ni tan siquiera 'ls gustos per paladejar aquells plahers; ja se jo que aquest desitj engendra principalment lo malestar social qu' explotan ab més ó menos profit distintas escolas, més ó menos utópicas, més ó menos dignas de condecoració y estima, més ó menos profitosas á la tranquil·litat moral de las classes treballadoras.

que qui ha encés la imaginació del pobre treballador ab aspiracions irrealizables de pur insensatas; ha fet més en fi, l'introductor del cultiu de la patata, que l'introductor de las dssesperacions nihilistas.

No desconfiem may del progrés moral, intelectual y material, que 's realitza incessantment en la terra, mitjansant la concertada aliansa de tots los elements que contribueixen als triunfos de l'activitat humana.

Aquest progrés es l'única clau que ha de obrir la porta de todas las venturas reservadas als homes que creuen, esperan, estiman y treballan.

P. DEL O.

LO BARRET Y LA BARRETINA
(F'aula)

Un barret mitj aixafat se burlaya l'altre dia, d'una barretina vella qu'era de llana poch fina. —¡Apártat de mi!—li deya lo barret ab fantasia. —No veus que per la suhor que portas ets ofensiva?...

Apártat del meu davant, trasto de molt poca estima, que 'm fas fer un mal paper, barretina escanyolida. —No veus que la aristocracia ab despreci sempre 't mira?... —No veus que tot lo jovent altras gorras acaricia? —Fes com jo, que d' un tros lluny á tothom faig cortesia, saludo á las senyoretas y per xó ningú 'm critica.

—Vaya, vaya, barretot, sembla que molt be l'esplicas; ab las rahóns, segons veig, á mi 'm vols buscar bronquina, bronquina que 't desfaré ab tres paraulas ben dites, perque en primer lloch tu n'ets l'arma qu' es mes ofensiva al pobre treballador y á tota la classe mitja. Jo, ja sabs que no lluheixo com tu; no lynch avaricia, ni tampoch desprecio al pobre que al seu treball s' dedica. Ves á passejar barret, ves que ab tu no vull joguinas,

que si jo no treballas digam: qu' es lo que serias?... Jo trabajo ab molt afany per guanyarte á tu la vida, y aixis vas tu sostenint la léva ganduleria; jo soch l' honra del treball que dona salut y vida, puig sens mi, pobre de tu, barret ja no existiras.

Tot aixó, lector, vol dir que si 'ls richs tenen cinquillas, sens l' honrat treballador prou de gana 's moriran.

JOSEPH GUASCH Y E.

El Comité federal ha publicat una notable allocució, recordant los acorts del partit, respecte á la designació de candidats pera las eleccions de regidors, y desaprobant la conducta que segueixen alguns elements, pochos en número y significació, que s' apresuran á convocar reunions de districte, sense tenir autoritat per ferlo y á efectuar ante-votacions perturbadoras, sense estar autorisats per realisarlas.

La fam de ser regidor explica l' existencia de certas oficiositats. Pero l' partit republicá no está en lo cas de patrocinar als que tenen gana, y acuden á combinacions de carreró pera anar á la Casa Gran, á satisfacerla. Lo partit republicá es prou serio per no permetre que prosperin los desapoderats afanyos de la indisciplina y de la concepnicencia.

D. Antón está decidit á ajudar al govern en la qüestió del aplassament de las eleccions municipals. Y s' ho ha prés tant á la valenta, qu' es fama qu' vá dir: —Jo no vull contribuir á que 's proclami la República municipal á Espanya ó á lo menos en determinadas regions.

¡Magnífich! Al evitar lo triunfo dels ajuntaments republicans, ells mateixos reconeixen la gran importancia que han adquirit aquestas idees á Espanya.

Al diputat per Benabarre (¿Benabarre ó Bonabarra?) Sr. Moncasi, van aproparli l' acta, ab tot y haverse llegit una carta que vá dirigir á un pres, prometentli la llibertat en cas de ferlo apoyar pels seus parents y amichs.

En cambi, per maquinacions del célebre Sr. Sostres, ha sigut declarada grave l' acta del Xich de la Barraqueta.

Molt més graves que l' acta de Sant Felix que al cap de vall ben mirada no crech jo que tingui res, son certas cosas groixudas qu' están passant al Congrès.

Lo senador Abarzuza vá pronunciar un discurs, al objecte de aclarar l' actitud del partit possibilista. Pero en lloch de aclararla, com se proposava, no vá er més que enturbolirla.

No vá dir qu' estés dintre de la monarquia; pero tampoch vá assegurar qu' estés dintre de la República. Lo partit está dintre de la legalitat. Com si jugués á cuch. Legal!... ¿Tat?

Es escandalós lo que passa. Vuit dias avants de las eleccions municipals, ningú pot dir encare, si aquestas se celebrarán: si 'ls partits que fan alguns traballs, haurán de lamentar lo temps perdut, y si 'ls que no fan res s' haurán de arrepentir de no haverlos realisat.

May havia arribat á tal extrém la gramática parda fusionista. May havia arribat tan per amunt lo tupé de D. Práxedes.

¿Y es aquest lo govern que serveix de garantia al escrupulós exercici de la llei?

A n' en Gamazo no li surten los comptes. Los ingressos del preesupost no li arriban més que á 700 milions de pessetas y 'ls gastos li pujen 750 milions.

Després de tant barrinar, després de tant buscar riqueza oculta, després de tant empaytar als pobres contribuyents, lo déficit li salta á la cara.

Davant de aquest fracás, no li queda altre remey que dir: —Senyors, no 'n sé més. Permátinme, donchs, que 'm retirí á casa meva.

Ja ho venhen: los monárquichs en materia d' Hisenda no hi entenen res. Y será precis que vinga prompte la República á arreglarlos los comptes.

Lo dret de manifestació 'l tenim á las capsas. A pesar de la sensatés de las classes obreras, las autoritats no van permetre que 'l primer de Maig se celebrassin manifestacions en la via pública.

A l' any 89, aquestas manifestacions van ser autorisadas per lo govern de 'n Sagasta. Aquest any de cap manera.

Pero ab tot y la prohibició, s' ha celebrat una manifestació de caràcter negatiu. Lo govern fusionista ha manifestat que las llibertats democráticas li pesan

de una manera insoportable, y qu' en l' espay de quatre anys ha progressat molt; pero al revés, com los cranchs.

Després de una llarga conferencia celebrada dimars cap al tart, en lo despaig de la arcaaldia entre D. Manuel Henrich y D. Eusebi Corominas, director de *La Publicidad* y President del *Comité provincial possibilista* y del *Cassino de la Plassa de Catalunya*, l'arcalde, terminada la entrevista, davant de varios regidors manifestá lo següent:

—Que havia vist una carta del ministre de la Governació sino completament oficial, tampoch oficiosa, indicant qu' era precis considerar als possibilistas com a ministerials; pero no de fresch, sino de sempre y totalment confosos ab l' actual situació.

Esperém veure en *La Publicidad* la confirmació de aquesta manifestació feta per una persona tan seria com l' actual arcalde de Barcelona.

¿Será veritat que l' emperador de Alemania tracta de visitar l' Espanya, desembarcant en lo port de Barcelona?

En aquest cas hem de fer vots perque mentres l' emperador de Alemania desembarca a Espanya, 'ls ministres de la monarquia no embarquin a la nació espanyola.

Un eco de las festas regias de Italia.

En un ápat de gala, celebrat al Quirinal, en obsequi del emperador Guillelm, lo gran duch Wladimir, representant de Rusia, tenint asseguda al seu costat a la esposa del embaixador francès, va brindar ab los següents termes:

—Jo, senyora, brindo per la vostra patria, sense frasses, y ab tot lo meu cor.

Los representants de la triple aliança, al sentir aquest brindis, van perdre l' color, y van suar de angunia.

Y 's comprén bé que suessin.

Suaria qualsevol:

Los russos en primavera son un abrich massa fort.

En mitj del disgust que ocasiona la insurrecció de Cuba, es consolador l' espectacle que dona l' poderós partit autonomista condemnant enérgicament la intentona y taltant de traïdors a la patria als insensats que l' han portada a terme.

Lo partit autonomista está compost en sa majoria de elements que prengueren una part activa en l' última insurrecció. Avuy condemnan l' us dels medis de forsa, en vista de que Cuba disfruta las mateixas llibertats que la mare patria.

L' actitud noble y digna del partit autonomista cuba, confirmació eloqüent de l' eficacia dels procediments democrátichs, ens inspira tanta ó més confiança que las columnas volants, que han sortit en persecució dels insurrectes.

L' obrer Ferrer, en lo meeting del Saló Espanyol, pronunciá un discurs plé de sensatés.

Entre otras cosas molt ben pensadas, digué que la revolució social la portarian a cap los obrers de la intel·ligencia, més explotats, més expremuts y oprimos que 'ls altres.

¿Creurían que 'm sembla que l' orador socialista, aquesta vegada ha posat lo dit a la llaga?

A Sant Martí de Provensals, un dels que parlaren en lo meeting, va recomanar que no 's fessin coaccions de cap género perque aquestas redundan sempre en perjudici de la classe obrera.

Es aquesta una veritat més gran que la fàbrica dels Batllons.

Per últim, D. Venanci González ha dit la veritat. Insisteix a tota costa en l' aplassament de las eleccions municipals al objecte de impedir que 'ls republicáns s' imposin en los comitès.

Las cosas claras y 'l xocolate espés. Pero D. Venanci no calcula que ab aplassaments ó sense aplassaments, lo que haja de ser será.

¿Impedir que l' opinió republicana preponderi!... ¿Cóm s' ho farà? ¿De quins medis pensa valerse?

¡Ah, D. Venanci! L' opinió republicana es jove y robusta, y 'ls joves robustos creixen. La fusió monárquica, en cambi, es vella y decrepita, y 'ls vells decrepits, cada dia que passa, adelantan un pas en lo camí de la sepultura.

A Tarrasa, lo Casino de l' Alianza Republicana celebrá l' diumenje últim un meeting de propaganda, que 's veje molt concorregut. Oradors de las distintas fraccions coaligadas feren us de la paraula, distingint-se l' eminent catedràtic de Metafisica Sr. Sanz Benito, qu' es qui resumi 'ls discursos.

M. VELDER

Jefe del partit obrer belga, que capitaneja l' moviment de Brusselas, en favor del sufragi universal.

derantlos com uns grans auxiliars de la agricultura; pero l' mestre de Blancafort (Tarragona) envia als seus deixebles a treure nius, y es tal l' afició que pels nius demostra, que 'ls paga 'ls que li portan. La quitxalla, enllepolida, 's fica per las terras causant en ellas grans danys.—Seria convenient que algu dongués a entendre al tal mestre que no está gens bé ni lo que fá fer, ni lo que fá.

Al nostre corresponsal de Olot, los llanuts li fan una guerra tan descastada, que enrabiats perque no han pogut ferlo desistir de vendre LA CAMPANA, demanantli de bonas en bonas, han acabat per anar a trobar a la mestressa de la casa que habita, recomanantli que li dongui l' deshauci y l' tiri al carrer.—No 's pot donar una passió mes mesquina ni més impropia dels sentiments religiosos de que blasonan aquells llanuts, que no sembla sino que pateixin de hidrofóbia.

Ja fá algún temps que l' pare del ensotanat de Parets va donar una pallissa a un pobre noy que té 'ls didos en aquell poble y 'ls seus pares a Barcelona. Donchs es tal la rabia que té l' home negre a aquesta criatura, que l' altre dia perque cridava a un altre noy de la séva edat, creyent la fiera mistica que l' insultava a n' ell, l' agafá pel bras, y acompanyantlo a la casa dels didos, li ventá un parell de plantofadas, que fins li ferén sortir sanch. D' aquesta manera tractan a la infancia 'ls representants de Jesucrist, qui, segons conta l' Evangeli, sempre volia que 'ls noys lo rodejessin.

A Barbará (Tarragona) passava un enterro, y un antic federal septuagenari, que no podent caminar, acostuma a anarse n' al trós montat en lo ruch, va arribarse a una cantonada, perque l' enterro passés. No li va valer aquesta proba de consideració a la capellanada, ja que l' rector, enfutismat, li maná per tres voltas, cridant com un energúmeno, que 's tragués la gorra, a lo qual s' oposa aquell vell, dihent que no li convenia. L' home negre prengué testimonis de aquella negativa y n' doná part al suplent del jutjat municipal. Aquest cridá al fill del jayo, dihentli que alló no seria res si anavan a casa l' rector a demanarli perdó. Es inútil dir que l' fill se negá a ferho, alegant que en tot cas qui havia de demanarne, era qui havia promogut l' escándol ab los seus crits, y no qui havia sigut insultat.—Y cuidado que no es aquesta la primera volta que l' cap-pelat de Barbará promou aquestas serracinas.

Ab lo rellevo del rector de Sitjes que tan joch va donar ab l' assumpto aquell de la fantasma del sagristá, 'ls sitjetans no han guanyat gran cosa. De aquesta gent se pot dir que tots son iguals perque tots portan faldillas negras. Si l' que ha marxat era amich del sexo lleig, el que ha vingut s'inclina a las donas. La proba es que no ha tingut prou temps per organisar un coro de noyas que cada vespre canta l' rosari de maig y 's véu qu' es un home de gust perque ha escullit lo millor de Sitjes. Y aixis com avants lo coro de noyas se colocava al altar major a la vista de tothom, ara se situa dalt del cor, fora de la vista del públich. Y encare 's fá més, puig no s' hi deixa entrar a cap home y se tanca la porta ó s' ajusta, posantli al sagristá de centinella. L' entrada sols se franqueja al mestre de capella, al rector y també 's diu que a un que altre tipo que tufeja a sagristia. Se coneix ademés que la rectoria deu estar molt pobre de cera, ja que dalt del cor únicament hi crema un ciri colocat sobre l' armónium. ¿Sera per economia ó per qué? ¿Qué ho fá que aquesta gent de sotana tot ho vulguin fer a las foscas? Massa claró 'ls deu fer malt als ulls.—Se diu ademés que ja ho té tot projectat pera fer sortir lo rosari de la aurora. Sápiga l' rector que als Sitjetans no 'ls agrada que ningú 'ls destorbi de dormir. Deixils en pau y si vol fer rosaris fassils a dintre de cada séva, que aixis no molestará a ningú, y evitará tal vegada que la funció acabi com acostuma a acabar sempre... com lo rosari de la Aurora.

UN DUPTÉ

(Per telégrafo)
—Senyor Castelar: Apunt de córre cap al Congrés,

voldria jo que 'm tragués d' un dupte, sobre aquest punt: ¿Qué defensém a tot cost los possibilistas? ¡Au! ¿Lo pressupost de la pau, ó la pau del pressupost?

Un diputat possibilista.

Per la còpia:

C. CLARÍS.

L' ENDEMA

ENTRE un general y un arcalde:

—¿Qué tal, mi general, hi ha res de nou?

—Res, Manelet, res: la terrible fetxa ha passat ab una tranquil·litat encantadora.

—¡Naturalment! Ja li vaig dir jo que ningú gosaria a xistar. Al veure que vosté feya escampar sorra per terra, y que jo desde las sis de la matinada ja era a l' arcaaldia, devian pensar: ab aquests tremendos no convé jugarhi.

—De modo que entre vosté y jo...

—Hem evitat un dia de luto a la patria.

Dos ciutadans pacífichs:

—¡Ay! Gracias a Deu que ja som avuy. També es una trista gracia que cada any, pel primer de Maig, haguém de passar semblants engunias.

—Ja es veritat; pero ¿cóm vol arreglarho?

—¿Cóm? Jo fos govern, aviat hi hauria posat remey a aquesta saragata.

—¿De quina manera?

—Miri si es fácil. ¿No celebran lo primer de Maig ells?

—Si, senyor.

—Pues bastaria ab publicar una ley que digués: Desde hoy en adelante, se suprime en los calendarios el primero de Mayo.

—Y donchs ¿quin dia comensaria l' mes?

—Lo dia dos, hombre.

Entre actors:

—Noy, aixó agafa mal aspecte.

—¿Qué? ¿l' primer de Maig? ¡Si diu qu' en lloch ha passat res!

—¿Qué no? Mira si ha passat... que en alguns teatros han fet funció a la tarde.

—Sent dia de festa, casi es lo més natural...

—Y tan natural! Seguint per aquest camí, aviat lo primer de Maig será la festa universal dels treballadors... y la degollació general dels ignocents cómichs.

Entre senyoras respectables:

—¿Qué tal? ¿qué havian fet provisions per aixó de las huelgas?

—¡Vaya! Ja comprén vosté que una en dias aixis no pot pas estar desprevinguda. Teniam pa, carn, una mica de peix...

—¿Y se 'ls ha conservat fresch y bo?

—¡Ay! D' aixó plora la criatura. Ab aquest dimonxi de calors que s' han desarrolat, lo pa se 'ns ha assecat de mala manera, y en quant al peix y la carn... demani jun tuf!

—¡Si qu' es llástima! Deu haver tingut de llansarho tot...

—¡Ah! No. Lo pa l' fem menjar a la criada, y la carn y l' peix ho hem regalat a las familias pobres del barri. ¡S' ha de ser caritatiu!

Dos transeunts:

—Miri; passa un mort.

—Devia morir-se ahir ¿eh?

—Se suposa.

—Pues aquí té vosté un que solemnisa l' primer de Maig d' una manera radical y complerta.

—¿Qué vol dir?

—Que aquest, al morir-se, s' ha declarat en huelga permanent y definitiva.

Entre propietaris agricolas:

—Vaja, sembla que aquest any ha anat bé aixó. Res d' escándol, molt ordre, molt respecte al dret...

—En efecte: a mi no hi ha res que m' aturdeixi tant com sentir crits subversius. Sobre tot, aquell de: ¡Visca la liquidació social!

—¡Pse! Tant com la social, potse: si que fora massa; pero una mica de liquidació, crech que 'ns convindria...

—¿Quina vol dir?

—La liquidació dels núvols, que passen y traspasan sense determinar-se a ploure may.

Entre un bromista y un obrer:

—Escoteu, Mingo, ¿qué signifcan aquestes tres vuyts que poseu per tot?

—¿Qué ho diu de veras? ¿Aixó no sab encare?

—Formalment.

—Pues ja li explicaré. Aquestes tres vuyts son lo retrato dels explotadors del treballador.

—¿Dels explotadors?

—Si, senyor. Las sangoneras socials tenen cap, pero l' tenen vuyt; tenen cor, pero l' tenen vuyt; tenen estómach...

—¿Y també l' tenen vuyt?

—No: l' tenen plé, pero per xó treballém. Quan se 'ls

CARTAS DE FORA.—En molts paissos, los mestres d' estudi ensenyan als noys a respectar als aucells, consi-

BOTÁNICA MONÁRQUICA

Flors del primer de Maig

haja vuydat, llavors quedarán complerts los tres 888 en la nostra bandera.

FANTASTICH.

A UN POSSIBILISTA

¿Ja ho sabs? Per últim ets duenyo d' obrá ab tota libertat: ell, lo vostre jefe ilustre, obra 'ls portals bat-á-bat. —Anéul— us diu expulsantvos hábilment d' apropet séu: feu lo que us dongui la gana, janéusen en nom de Deul! — Ja no apela á aquells distingos que gastava fins aquí: las cosas claras y netas; alló, al pa pa, y al vi, vi. Qui tanqui 'ls ulls y 'l segueixi, podrá marxá al seu costat; qui s'atreveixi á alsá 'l gallo, ¡aburi queda despatxat! — Ell troba que 'l Sr. Práxedes ho fa d' alló més rebé; que governa y administra del modo que aquí convé. Que 'l poble no ha de permetres lo luxo de meditar. limitantse á fé 'l qu' ell digui, sense mirar ni xistar. Que, en fi, per ser ben ditxosos y mereixe 'l cel etern, no 'ns correspon altra cosa que aplaudir sempre al govern. — ¿Qué te 'n sembla? Aquestas ordres no tenen apelació: la idea de la República queda del tot á recó. Ja ni per res l'anomena: us heu fet ministerials y, tot lo més, podéu dirvos demócratas liberals. — ¿T'hi conformas? Ja no us queda aquell recurs tan hermós de defensarse ab l' incógnita: l' incógnita ja s' ha fos. Fins ara, anant entre sombras podiau quedá un xich bé y mantenirvos al payro sense fe ni deixar fe. Pero avuy que 'ls equilibris

sembla qu' están acabats, ¿qué 'n truriu de fé 'l tonto anant pel mon disfressats? Nada, noy, fora caretas, que no us serveixen de re: vostre eminent cap de colla ha explicat ja 'l cóm y 'l qué. ¿Quedas ab ell? Donchs desd' ara tant si 't plau com si 't sab mal, formas part de la simpática cuadrilla ministerial. En Sagasta es qui 't goberna;

ell pot dictarte la ley, has d' estimá á qui ell estimi, has de cridar ¡viva 'l rey! Has d' aná ab la majoría, l' has d' apoyá ab lo teu sí; en fi tens de convertirte lo mateix que un sagasti. Aquesta es la vritat pura, resúm del estat actual: tot lo demés son caborias y musica celestial. ¿Creus sé republicá encara? ¿Dius que sí?... Donchs de debó: fese mirar per un metje; me sembla que no estás bó.

C. GUMÁ.

AMERICANA

ASI á un mateix temps ens han arribat dugas noticias d' América. Primera: que á Chicago ja s' ha inaugurat la exposició universal. Segona: que á l' isla de Cuba s' hi han aixecat partidas. Suma total: dugas exposicions. Y per cert qu' es difícil dir quina es més grossa; la segona ó la primera.

Desde fa una pila d' anys, Cuba vé á ser lo quarto dels mals-endressos d' Espanya. Allí s' hi envían los empleats dificultosos, los tarats, los que no serveixen. Aquí, encare que per pura fórmula, un administrador ha d' administrar: allí no 's gastan tants cumpliments: allí un administrador fa lo que li dona la gana. Y devegadas... ¡li dona la gana de fer unas cosas!

A la peninsula un empleat necessita tals ó quals condicions: á Cuba no necessita res. En tenint lo nombrament á la butxaca y á la fisonomia una bona barra, ja hi ha lo suficient.

En lo gabinet dels politichs influents y en lo despaig dels ministros s' ha sentit mils y mils vegadas aquest diálech:

—M' hauria de fer lo favor de colocarme á fulano. Es fill d' una bona familia y... —

Lo personatje, 'l ministre, arrufa 'l nas.

—¿Quina classe d' home es?—pregunta.

—¡Oh! Una bella persona. Vesteix molt bé y es capás de presentarse en qualsevol reunió. Hasta sab fer jochs de mans.

—¿Hasta?... Pero, ¿títuls, coneixements administratius?... —

—¡Ah! Es cert que ha cursat molts anys la carrera de advocat; pero crech que la mitat dels cursos se 'n duya carbassa... y 'l altra mitat també.

—¿Es dir qu' es un ximple? —

—¡Homé! ¡tant com un ximple! —

—No hi ha més que un camí, se l' ha d' enviar á Cuba. ¿Li sembla si hi voldrà anar? —

—¡Ja ho crech! Precisament ell me 'n parlava: á la quènta l' intenció del xicot es ferse una furtupeta en pochos anys, per disfrutarla després en pau y alegría. —

S' extén l' nombrament, l' home va á Cuba, pren possessió, comensa á funcionar y després...

Després la recaudació d' aduanas baixa, las contribucions no donan res, los naturals de la isla passan lo dia exclamantse... y en lo moment menos pensat s' aixecan unas quantas partidas.

Aixis ens trobem ara com ara.

Potser al cap de vall la cosa no será res, potser será molt: pero l' alarma hi es, y en aquests moments la

gent s'olvida de tot, callan las músicas y no fibra altra corda que la del patriotisme.

—¡Viva la integritat nacional!

—¡Guerra y extermini als que volen enxiquir la no-tra bandera!

—¿Cuba perilla? ¡A Cuba tots!

La sanch espanyola es com la pólvora; s' encen ab molta facilitat: tot es qüestió de sapiguerhi acostar lo misto.

Unas quantas partidas alsadas en lo departament Oriental han sigut lo fulminant que ha inflammat los nostres cors.

Ningú 's recorda de res: som espanyols—es dir, som una colla de papanatas—y ja está dit tot.

Las tropas se brindan per embarcarse.

Los oficiales rivalisan en oferiments.

Fins hi ha voluntaris de la classe de paysans que ab una mica d' empenyeta tornarian á cantar alló tan mal escrit y tan patriótic:

A América vamos la gloria á buscar, que Cuba es la mina, la mina del mar.

Dels generals y peixos grossos no se 'n diu res. Aquests, per lo que 's veu, prefereixen anar al Congrés á fer discursos.

La que s' espavila de valent es la *Trasatlántica* ¡Ab quin brillo prepara vapors, per si convé transportar tropas!

Aquesta si que ho sab per experiencia.

que Cuba es la mina, la mina del mar.

¡Y tal mina y tal dolor!

¿Cóm acabarán aquestas missas?

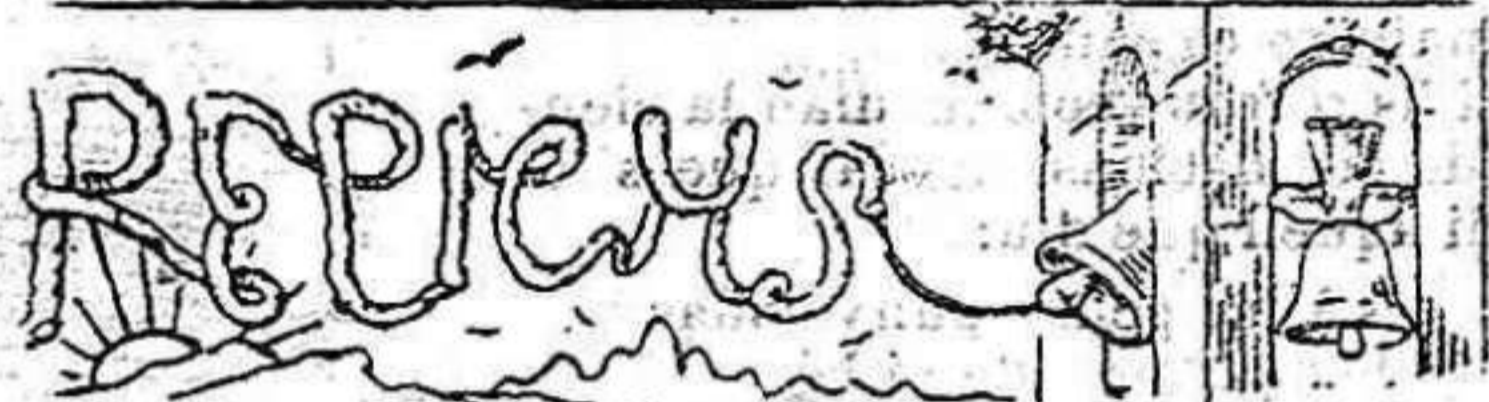
Tan de bó que la cosa no tingui conseqüencias.

Pero si la insurrecció pren increment, es de suposar que passarà lo de sempre.

La *Trasatlántica* y alguns Domenechs hi cobrarán uns bons picos; una pila de soldats deixarán los ossos en l' espessor de la manigua; altres infelissos se quedarán inútils, alcansant cantitats que may podrán fer efectivas; la insurrecció s' acabarà ab un altre Zanjón... y per fi resplandirá 'l sol de la pau y á la catedral de l' Habana s' hi cantarà un *Te-Deum*.

Després hi enviarém altra vegada una nova fornada d' empleats romeristas... y tornarem á comensar la funció.

A. MARCH.

l' non-nat partit nacional conta ab tants militars com diuhen, no li faltarán adeptes.

—Pero ha de ser ab una condició—deya un qu' está esperant que las cosas se posin en clar per determinarse.—Ha de ser ab la condició de que haventhi tants militars, hi ha de haver també molt ranco.

Está decidit que si 'l capitá general de Cuba no acaba la insurrecció dintre de un terme molt curt, lo govern hi enviará al general pacificador.

Per supuestó que si l' héroe de Sagunto se n' hi vá, portará una gran provisió de *manxegos*.

Y 'ls mateixos insurrectes se cuydarán bé prou de que las partidas no s' aumèntin massa, per la rahó molt senzilla de que sent menos á partir ne tocarán mes per barba.

Lo dia primer de Maig, l' alcalde de Barcelona á las sis del mati ja era al seu despaig, y 'l governador civil á las cinch ja corria pels pobles dels alrededores de Barcelona.

Comentari de un obrer:

—Es just que aquests senyors lo dia de la nostra festa, se llevin á l' hora que 'ns llevém nosaltres tot l' any per anar á la fábrica.

L' únich detall ruidós de la festa del primer de maig procedeix de Gallarta (Bilbao).

Diu un telegrama que havent ocorregut un lleuger incident entre 'ls obrers y la guardia-civil, los civils van disparar sos fusells á l' ayre resultant un obrer ferit.

¿Cóm se comprén que un obrer resultés ferit, si 'ls civils van disparar los seus fusells á l' ayre?

¡Qué sé jo!... Tal vegada l' obrer volava com las perdius.

Sembla que 's concedirà 'l permis pera processar à n' en Bosch y Fustegueras; pero ab una condició: que no ha de ser lo Jurat qui intervingui en la causa. Perquè sent lo Sr. Bosch y Fustegueras senador com es, lo compareixer davant del Jurat seria rebaixarse.

¡Es deliciós lo concepte que las institucions poplars mereixen dels avis de la patria!

En tot cas de la instrucció y del fallo de la causa se 'n cuydarà 'l Tribunal Supremo.

¿Y per qué aquests senadors no s' elevan una mica mes?

¿Per qué no acuden al Ser Suprem, autor y jutje de tot lo creat?

De aquesta manera tindrian encare la ventatja de que la causa del Sr. Bosch se veuria en la vall de Josafat, lo dia del judici final, á dos quarts de quatre de la tarde.

Lo bisbe de Girona ha condemnat al periódich nocedalista *El Semanario de Figueras*.

Confesso que no hi ha res al mon que 'm dongui més gust que las batussas dels bisbes de sotana ab los bisbes de levita.

Es molt hermós veure com uns y altres s'ofegan dintre de una pica d' aygua beneyta.

Lo dia primer de Maig vá haver-hi retens en las estacions dels ferrocarrils y dels tranvias.

—¿Qué significan aquests retens? —preguntava un treballador á un altre, 'l qual li responia:

—¿Vols que t'ho diga lo que significa? Que 'ls burgesos de aquesta terra son molt retinguts.

Son molts los obrers que van aprofitar la festa del primer de maig, per anar al camp á brenar ab la familia.

Feyna hi haja abundant, pera poderla celebrar durant molts anys ab la mateixa expansió.

Si 'ls refrans compendian la ciencia de las nacions, no cal que s' olvidi aquell que diu:

«A las penas punyaladas y bons tragos de vi bó.»

Y al alsarse la botija, y al xarricar lo primer rajolí, recordis aquell altre refran catalá:—Pel maig, cada dia un raig.

LO PRIMER DE MAIG A BARCELONA

L'únich que va treballar sigué l' arcalde M'enrich, tiranthi terra á sobre

Lo diputat possibilista Sr. 'Prefumo, está disgustat de la sospitosa conducta del Sr. Castelar.

Aixó ray: si está disgustat com diu, procuri imitar lo nostre exemple.

¿Qué varem fer nosaltres ab en Castelar, Sr. Prefumo?

Senzillament, que vuit dias avants de las eleccions, al véureli la pinta, ja varem perfumarlo.

Rebo pel corréu interior los següents versos:

«Si jo á ser rich arribés y no 'm vejés més miserias, tindria 'l remordiment de que totas mas riquesas son robadas á n' aquells que no tenen cap pesseta.»

PEP ROMANSOS.

Pensaments sobre la insurrecció de Cuba:

—«Noys, aixó si que 'ns vé al pèl per deixar de fer economias. Ara dirém que primer es la patria que tot y continuarem escorrent la llimona.»

(Un ministre que la sab molt llarga)

—«No s' apurin, senyors: per transportar soldats á Cuba, jo tinch barcos. A cinquanta duros per barba, n' estivaré tants com vulguin en las bodegas dels meus vapors. Vaja, ¿qué fem fira?»

(Lo marquès de las Cinquillas)

—«Y ni por esas cobrarém cap dividendo.»

(Un accionista de la Trasatlántica.)

—«¿Quants son los insurrectes cubans? ¿Trescents? Donchs s' agafan trescents generals, 's forma ab ells una columna, y se l' envia á perseguirlos. Cap més país del mon pot permetres aquest luxu. Fentho aixís, crech qu' entrariam resoltament pel cami de las economias.»

(Un espanyol que ho entén.)

Los robos de pisos menudejan qu' es un gust á Barcelona. No passa dia que 'ls lladres no visitin tres ó quatre habitacions distintas, netejantlas per complert.

¿Y donchs, qu'hem de fer, senyor Gamazo? A lo menos ja que ningú 'ls persegueix, que se 'ls fassi pagar contribució, per dedicarse á una industria tan lucrativa com la qu' exerceixen.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Cá-no-vas.*
  - 2.ª ANAGRAMA.—*Estora—Roseta.*
  - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Fontanella.*
  - 4.ª TERS DE SÍLABAS.—*B A R B A R A
B A T A L L A
R A L L A D O R*
  - 5.ª GEROGLIFICH.—*Entre homes tot es farsa.*
- Han endevinat totas las solucions los ciutadans Tasta-olletas, Un Fumador, Cintet Barrera y Cargol, C. Barbé, Vi 100 Tet, y Un Trompetaire; n' han endevinadas á Moreno, Escolá del Vendrell, P. Giró y B. de V., Conrado Alvaro y Evobsneroll, 3 G. Sorolla, J. Pitxol, Joseph Tous, E. Torrès Padrós y Un G. Vendrellench; y 2 no mes A. Izzares, Pere Buldó, y V. M. y Sardá.

ANAGRAMA

Tinch la tot que per Nadal m' ha d' eixir la Loteria, y en la total sentiria

OBRA NUEVA! ¡ACABA DE PUBLICARSE!

NUESTROS MILITARES

por FRADERA

Un cuaderno casi foleo, con 25 láminas al cromo impresas sobre magnifico papel

De venta en las librerías y kioscos, y en casa López, editor

Ptas. 1'50 — Rambla del Centro, 20' — 1'50 Ptas.

que 'm pogués passar per alt.

PEPITO 'L RAYO.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans V. M., Un G. Vendrellench, Milord, Isaac Pataleta, G. Sorolla, Quevedo, Un Calogi, Evobsneroll, D. Ferrer, Canons y Pallols, Dos de casa séva, Escola del Vendrell, Ruto, Mosega, J. Mas, Vi 100 Tet, A. Mas de Guser, X. Noy de Barberá, C. Martí, C. Pradel's, A. Guillamot, M. Sanalp y Puntí, Un Coix, Llum, M. Carreñá, Esidro y Isidro, B. Samaniego, I. Figueras, M. Campanyá, P. Coca y Redembach: *Lo qu' envian aquesta semana no fá per casa.*

Ciutadans C. Julian Busquets, V. M. Sardá, F. Elias Setmesó, Phasque es bó, Courtoinés, E. Torrès Padrós, M. Campanyá, P. Buyó V., P. Giró y B. de V., Pau Guerra, E. Thomás, Y. A. A., Toni Juan, C. Pelut, P. Peáragosa y P., T. O., Joan del Portalet, F. de la Rosa, Cintet Barrera y Cargol, A. Amigó, y Teresina Castanyé: *Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá J. A. (Calonge): Las noticias que 'ns comunica no son propias pel periódich.—Un intelgent: No vá prou bé.—H. Hernandez Gonzalez: No 'ns fá 'l pes.—J. Tripas: Lo que 'ns remet ho ha copiat, y aixó no té cap gracia.—Ll. Salvador: Esta bé l' una remesa; lo *Diálch* no té prou punta.—J. Vilanova: No ho enteném.—J. Montané: 'Ls que li deyan que no ho insertariam tenian rahó, porque la veritat es que no pot anar.—A. Ruis Vidal: L' article vá bastant bé.—Un lector de *L' Esquella*: Li agrahim la denuncia que 'ns fá; la tindrem present.—J. Abril Virgili: Vá bé.—J. Gnasch y E.: Idem.—Pistacho: Encare que pot ser veritat, no considerém oportuna la séva publicació en lo nostre periódich.—A. Cortés: ¿Y la solució?—J. Planás: Lo sonet es desigual y escrit ab poca facilitat. Buscarém en la cartera las dos poesias y procurarem complaurel.—Cantor de Catalunya: De tota la remesa garbellada, sols queda un cantar utilizable.—Animalet d' América: Si escriu tant bé 'ls versos ¿com se comprén que no sapiga posar ni una ratlla de prosa? ¿Qué 'n deu ser de animal!—Salva dor Bonavia: La xarada hauria de ser més concentrada: de lo demás aprofitarem algun epigrama.—J. Alamalliv: Lo sonet vá bé, y de las humoradas n' aprofitarem algunas.—Un Trempat Casat: Es molt fluix.—B. Llorens: No ht trobém lo compte.—Guillem Torres: Molts dels versos que haurian de ser llines son assonantats y aixó es un defecte.

LOPEZ, editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—*Asalto, 63.*